

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul central) (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malii, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către Adrian Dediu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Cornul Belșugului” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, Dediu Adrian, Dediu Maria și Dediu Iaroslav, intervenienți accesorii IP ” Agenția Servicii Publice”, Primăria mun.Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, notarii privați Gladîș Oleg și Petcu Elena, SRL ”Autosim-Grup”, SRL ”Legal Manager” și SRL ”Cornul Belșugului & Co” cu privire la recunoașterea raportului de subsecvență dintre actele administrative și actele juridice civile, constatarea nulității contractelor de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Adrian Dediu și SRL “Autosim Grup” împotriva hotărârii din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2016, SRL “Cornul Belșugului” a depus o cerere de chemare instanța de judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, Dediu Adrian, Dediu Maria și Dediu Iaroslav, intervenienți accesorii IP ” Agenția Servicii Publice”, Primăria mun.Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, notarii privați Gladîș Oleg și Petcu Elena, SRL ”Autosim-Grup”, SRL ”Legal Manager” și SRL ”Cornul Belșugului & Co” cu privire la recunoașterea raportului de subsecvență dintre actele administrative și actele juridice civile, constatarea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin hotărârea din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central), a fost admisă acțiunea.

A fost recunoscut raportul de subsecvență dintre procesul-verbal de recepție finală nr.635 din 02 iunie 2009 și certificatul nr.14386 din 14 noiembrie 2007, pe o parte, și contractele de vânzare-cumpărare a pavilionului comercial nr.25191 din 14 august 2009, autentificat de notarul privat Gladîș Oleg, și cel de vânzare-cumpărare a gheretei nr.9/10399 din 18 septembrie 2009, autentificat de notarul privat Petcu Elena, pe altă parte.

A fost constatată nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a pavilionului comercial din str. Salcânilor 22, mun.Chișinău, încheiat între Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP și Dediu Adrian, autentificat de notarul privat Gladîș Oleg, înregistrat la nr.25191 la data de 14 august 2009. S-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a gheretei, pavilion comercial din str. Salcânilor 22, mun.Chișinău, încheiat între Dediu Adrian și Dediu Maria, autentificat de notarul privat Petcu Elena, înregistrat la nr.9/10399 la data de 18 septembrie 2009.

La 02 august 2018 (prin oficiul poștal), Adrian Dediu și SRL “Autosim Grup”, în persoana administratorului Adrian Dediu au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel, iar apelanților fiindu-le fixat termen până la 31 octombrie 2018 pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Adrian Dediu și SRL “Autosim Grup” împotriva hotărârii din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a fost restituit în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel.

La 15 octombrie 2019, Adrian Dediu a declarat recurs împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii recurate.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al aceleiași legi, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Iar, potrivit art. 116 alin. (1), (3), persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 9 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre din 3 aprilie 2008, § 41, cauza *Ustimenko vs Ucraina*, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Colegiul atestă că, Adrian Dediu figurează în proces atât în calitate de persoană fizică cât și în calitate de reprezentant al SRL ”Autosim-Grup”, care la rândul ei a contestat încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la 20 noiembrie 2018, cererea de recurs fiind semnată de către Adrian Dediu. Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la momentul aflării de către Adrian Dediu de existența încheierii recurate.

Având în vedere ”momentul recepționării” actului judecătoresc contestat, Colegiul constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 20 noiembrie 2018, dată la care ca persoană fizică a aflat despre faptul contestării de către SRL ”Autosim-Grup”, societatea pe care o conduce, a încheierii. Contrar celor stabilite, instanța învederează că recursul a fost înregistrat abia la 15 octombrie 2019.

Prin urmare, Adrian Dediu nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 15 octombrie 2019 să depună o cerere de recurs, odată ce cunoștea despre existența actului judecătoresc contestat cel puțin din 20 noiembrie 2018 (a se vedea cauza *Seal vs Regatul Unit*, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza *Wyssenbach vs Elveția*, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se

folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Instanța de recurs mai notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de Adrian Dediu, împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Adrian Dediu cu privire la repunerea în termenul de

declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Adrian Dediu împotriva încheierii din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Cornul Belșugului” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, Dediu Adrian, Dediu Maria și Dediu Iaroslav, intervenienți accesorii IP ” Agenția Servicii Publice”, Primăria mun.Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, notarii privați Gladîș Oleg și Petcu Elena, SRL ”Autosim-Grup”, SRL ”Legal Manager” și SRL ”Cornul Belșugului & Co” cu privire la recunoașterea raportului de subsecvență dintre actele administrative și actele juridice civile, constatarea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas

Svetlana Filincova